

UCHWAŁA Nr 218 / 4392 / 16
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO
w RZESZOWIE
z dnia 27 września 2016r.

w sprawie przyjęcia Stanowiska ws.
projektu Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju.

Na podstawie art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 486) oraz art. 6 ust. 3 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 383 ze zm.)

Zarząd Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
uchwala, co następuje:

§ 1

W związku z prowadzonymi konsultacjami społecznymi, przyjmuje się Stanowisko ws. projektu *Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju* w brzmieniu ustalonym załącznikiem do niniejszej Uchwały.

§ 2

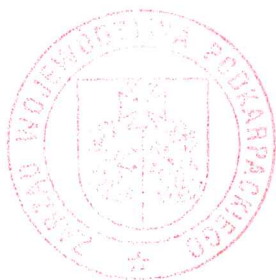
Stanowisko przekazuje się Ministrowi Rozwoju Regionalnego.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Marszałkowi Województwa Podkarpackiego.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Bogdan Romanuk

Stanowisko
Zarządu Województwa Podkarpackiego
ws. projektu Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju

- I. Zarząd Województwa Podkarpackiego dostrzega merytoryczne walory przedstawionego przez Radę Ministrów projektu *SOR*, a także jego ambitny cel, jakim jest zbudowanie krajowego modelu polityki rozwoju. Uważamy, że część diagnostyczna w trafny sposób identyfikuje wyzwania rozwojowe stojące przed Polską oraz grożące jej pułapki rozwojowe, a przyjęty model proponujący bardziej aktywne prowadzenie polityki rozwoju, poprzez skupienie się na działaniach wyprzedzających jest atutem Strategii. Z satysfakcją zauważamy, że jest on budowany z uwzględnieniem w pierwszej kolejności celów rozwoju Polski, ale jednocześnie dostrzega szerszą perspektywę europejską i globalną.
- II. W opinii Zarządu Województwa Podkarpackiego, prezentowana wizja rozwoju kraju w małym stopniu uwzględnia ryzyka i kryzysy, które mogą pojawić się w otoczeniu zewnętrznym Polski. Proponujemy uwzględnienie wariantowości realizacji działań wskazanych w *Strategii*, a jej konstrukcję rozszerzyć o scenariusz, który będzie projekcją zdarzeń i rezultatów w sytuacji wystąpienia negatywnych zjawisk w otoczeniu zewnętrznym.
- III. Docenić należy, że *Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju*, nie tylko wyraźnie zaakcentowała problemy demograficzne z którymi mierzy się nasz kraj, ale w przeciwieństwie do wcześniejszych dokumentów, po raz pierwszy przedstawia propozycje działań w tym zakresie. Jednocześnie wyrażamy pogląd, iż skala i waga problemu wymagają wskazania kompleksowego charakteru wsparcia i mocniejszego zaangażowania zasobów regulacyjnych, organizacyjnych i finansowych z zakresu różnych polityk publicznych.
- IV. Polityka regionalna w kształcie przewidzianym w *SOR*, uwzględnia zróżnicowanie Polski i proponuje działania skierowane do różnych typów terytoriów. W szczególności pozytywnie należy ocenić przyjęcie w *Strategii*, jako kierunku

interwencji, kategorii miast średnich, co wiąże się z uznaniem, iż jednym z atutów Polski jest policentryczna sieć osadnicza. Podzielamy pogląd, iż problemy i wyzwania przed jakimi stoją miasta średnie, w kontekście procesów demograficznych i gospodarczych, wymagają aktywnych działań ze strony państwa.

- V. Z uznaniem należy wskazać, że dostrzeżona została nierówność szans rozwoju i wewnętrzne zróżnicowanie obszarów wiejskich. Zdaniem Zarządu Województwa Podkarpackiego wymaga to zastosowania odrębnego podejścia poprzez dobór zindywidualizowanych instrumentów wsparcia. Powinno to zostać doprecyzowane we wskazanym w *Strategii* (jako projekt strategiczny) *Pakcie dla obszarów wiejskich*. Dostrzegając istotną rolę samorządu województwa, należy zwiększyć jego realny wpływ nie tylko na tworzenie instrumentów wsparcia, ale biorąc pod uwagę regionalny i lokalny obszar interwencji tych instrumentów, także na ich realizację.
- VI. Wymiar terytorialny polityki rozwoju jest obecny w *Strategii*, jednakże w wielu miejscach, na poziomie realizacyjnym, poza wskazaniem iż dany instrument będzie posiadał wymiar krajowy i regionalny, brakuje w tym zakresie bardziej szczegółowych rozwiązań. Sugeruje się, aby obszary zaangażowania samorządu dostrzec także w zakresie wsparcia podmiotów gospodarczych i kompleksowej obsługi inwestorów. Istotna rola samorządu terytorialnego w zakresie zapowiadanych reform systemu edukacji czy działań zmierzających do budowania kultury innowacyjności i rozwoju przedsiębiorczości, powinna znaleźć odzwierciedlenie w zapisach *Strategii*.
- VII. Zarząd Województwa Podkarpackiego uważa, że wprowadzone w *Strategii* podejście projektowe, nadaje jej zapisom wymiar operacyjny i służy wzmocnieniu jej realności. Należy jednak zauważyć, że kategorie projektów obejmują przedsięwzięcia o różnym stopniu konkretyzacji i dojrzałości realizacyjnej. Zarząd Województwa Podkarpackiego proponuje zwrócić większą uwagę na przewidywany harmonogram planowanych działań, gdyż część z nich wzajemnie się warunkuje, bądź jest realizowana przez jeden podmiot. Uważamy, że umiejscowienie proponowanych projektów i działań na osi czasu, pozwoli podnieść jakość procesu zarządzania realizacją *Strategii*.
- VIII. Zarząd Województwa Podkarpackiego wyraża pogląd, iż przedstawiona w SOR propozycja zmiany kontraktu terytorialnego stanowi punkt wyjścia do dyskusji nad przyszłą konstrukcją tego instrumentu. Propozycją Zarządu Województwa Podkarpackiego jest, aby w SOR znalazły się zapisy gwarantujące dwuetapowość wyboru przedsięwzięć. Uważamy, iż w pierwszej kolejności powinno nastąpić wskazanie przez stronę rządową obszarów interwencji kluczowych z punktu widzenia

potrzeb rozwoju kraju (przy uwzględnieniu aspektu terytorializacji). W dalszej kolejności, powinna zostać dokonana przez samorząd województwa, identyfikacja przedsięwzięć o ponadregionalnym znaczeniu i oddziaływaniu. Cały proces powinien przebiegać przy zachowaniu zasady partnerstwa.

- IX. Na poziomie realizacyjnym, obok instrumentów rozwoju terytorialnego przewidzianych w *Strategii*, Zarząd Województwa Podkarpackiego proponuje uwzględnienie dodatkowych projektów strategicznych dotyczących:
- a) Poprawy dostępności 6 obszarów w Polsce charakteryzujących się najgorszym syntetycznym wskaźnikiem peryferyjności czasowej (**Przybliżone peryferia**).
 - b) Odwrócenia niekorzystnych trendów w miastach średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze (**Ożywione średnie miasta**).
 - c) Tworzenia gron miast średnich z sąsiadujących województw w celu utworzenia aglomeracji funkcjonalnych i ograniczenia finansowania ze środków publicznych powielających się nieefektywnych struktur (**Średnie miasta połączone w grona**).
- X. Zakładana, konsolidacja systemu zarządzania rozwojem w Polsce, oznacza, iż strona rządowa pragnie w większym stopniu wziąć odpowiedzialność za realizację polityki rozwoju. Jednakże, osiągnięcie celów zakładanych przez SOR będzie możliwe pod warunkiem zaangażowania szerokiego katalogu podmiotów. Zarząd Województwa Podkarpackiego uważa, że *Strategia* powinna wyraźniej zarysować kierunek proponowanych zmian, oraz wskazać, jaka będzie w przyszłości pozycja samorządu. Uważamy, że zapisy dotyczące roli samorządu województwa powinny zostać w konsultowanym dokumencie podkreślone, w szczególności wynikająca z pozycji ustrojowej rola koordynacji działań strony samorządowej w regionie.
- XI. Biorąc pod uwagę, iż duża liczba zadań zaplanowanych w ramach SOR będzie realizowana na poziomie regionów, zdaniem Zarządu Województwa Podkarpackiego, zasadne byłoby wskazanie poziomu partycypacji finansowej regionu w realizacji SOR oraz przedstawienie form i zakresu ich finansowego umocnienia. Ze względu na konieczność przygotowania się do zmiany warunków prowadzenia polityki rozwoju po roku 2023, koniecznym będzie większe otwarcie się na krajowe źródła finansowania, w tym zwiększenie udziału środków prywatnych. Należy jednak oczekiwać, że głównym źródłem finansowania pozostaną środki publiczne, w tym szczególnie budżet centralny, który oprócz finansowania w regionie przedsięwzięć o strategicznym znaczeniu dla rozwoju kraju, powinien być angażowany do wybranych zintegrowanych przedsięwzięć rozwojowych.

Biorąc powyższe pod uwagę, Zarząd Województwa Podkarpackiego uważa, że konsultowany dokument zawiera koncepcję rozwoju przygotowywaną z uwzględnieniem nowych uwarunkowań w jakich znajdzie się Polska. Jest to prezentacja nowego, aktywnego modelu polityki rozwoju, gdzie głównym aktorem wydają się być instytucje państwowe, a jednocześnie model ten zawiera w sobie silne odniesienia do wymiaru terytorialnego. Należy oczekiwać na silniejsze zaakcentowanie roli samorządu, w szczególności samorządu województwa, w systemie instytucji zaangażowanych w realizację *Strategii*, gdyż wielość interwencji adresowanych terytorialnie będzie musiała opierać się na relacjach partnerskich strony rządowej i samorządowej. Proces tworzenia *Strategii*, jak również proces konsultacji społecznych, pozwalają mieć nadzieję, iż oczekiwania te zostaną zrealizowane.

Roman Łanik